

SLOVO ÚVODEM

Podle Arnošta
Lustiga je kniha
„mostem od zvířete
k člověku. Číst zna-
mená polidšťovat
se“. A využijeme-li
terminologii

J. A. Komenského,
který školy přirov-
nával k dílnám lidskosti, pak je zřejmé,
proč je historicky čtení součástí trivie
i leitmotivem únorového vydání
Učitelského měsíčníku, který obsahuje
texty, jež se zaměřují na to, jak tuto
nezbytnou dovednost u žáků rozvíjet.

Potřeby a podoby vzdělávání se
v 21. století nepochybně liší od doby
Učitele národů, ale potřeba číst
s porozuměním a kritickým úsudkem
zůstává a roste, jelikož jsme nikdy
v minulosti nebyli konfrontováni
s takovým množstvím textů, informací
i dezinformací. Proto se hned v prvním
článku zaměřujeme na problemati-
ku čtenářství a čtenářských strategií
pro pokročilé 21. století, které při-
neslo mezinárodní šetření PISA, jež
poukázalo na současné limity školní
praxe. Z výsledků z roku 2018 vyplý-
vá například to, že průměrně pětina
českých patnáctiletých žáků, tedy žáků
na konci povinné školní docházky či
žáků v prvním ročníku středních škol,
nemá osvojené základní čtenářské
dovednosti, a může tak mít potíže
při dalším studiu nebo v pracovním
životě. Mezi žáky středních odborných
učilišť dosahuje podíl takových žáků
přibližně 50 %.

Je tedy namístě se snažit tuto skuteč-
nost změnit a jednou z možností je
využít příležitosti k rozvoji čtenářské
gramotnosti, kterou poskytuje mimo-
školní vzdělávání. Proto v čísle najdete
také článek o výuce literatury ve spo-
lupráci s neformálním vzděláváním,
jelikož hranice učení nekončí hranicí
školního pozemku.

Vážení čtenáři, přeji vám příjemné čte-
ní a hlavně mnoho inspirace pro vaše
pedagogické působení.

Markéta Beková,
odborná editorka Učitelského měsíčníku

OBSAH

INFORMUJEME

Zájem žáků o čtení: Jak může pomoci učitel? |

PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA, MPA 2

PRÁVNÍ PORADNA

Odpovědnost školy | Mgr. Jan Kaczor 5

Očkování a odměna | Mgr. Martin Kaplán 7

ZA DVEŘMI ŘEDITELNY

„A vy se za mě nepostavíte?“ | Mgr. Irena Trojanová, Ph.D. 8

UČITELSKÉ ŘEMESLO

Jak rozvíjet kompetenci k učení | Václav Zeman 9

Pojetí tělesné výchovy v systému vzdělávání v ČR:

Né, proč zase tělák? Jupí, konečně tělák! | Šárka Eisová 12

Jak nastavit komunikaci s rodiči, aby vyhovovala všem? |

Autorský tým APIV B. 14

Líný učitel a gamifikace | Robert Čapek 16

Výuka literatury ve spolupráci s neformálním vzděláváním |

Mgr. Tereza Nakládalová 17

Žáci jako rukojmí při sporech mezi pedagogy |

Mgr. Jarmila Kubáňková, Ph.D. 19

TECHNIKA A TECHNOLOGIE

Webové stránky škol – lesk a bída školní praxe |

Ing. Milan Hausner 20

Informatika, digitální kompetence, úpravy ŠVP:

Podpora zdarma a pro všechny! | PhDr. Daniela Kramulová 22

PŘEDSTAVUJEME

Zážitkové workshopy jako nástroj pro práci se vztahy ve třídě |

Dominika Prokopová 24

Nejlepší spojení se třídou je přes třídní učitele |

Ing. Veronika Pevná 25

KOMUNIKACE

Čtenářství ve 21. století: čeští žáci mají problém

s kritickým čtením. Co za to může? | Mgr. Dominik Voráč 27

POHLED ZE ŠKOLNÍ LAVICE

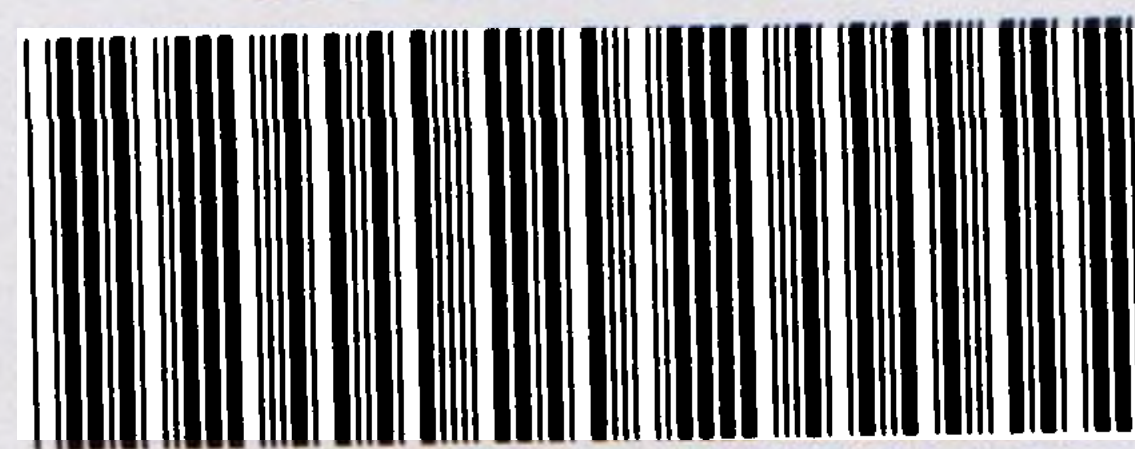
ZŠ vs. víceletá gymnázia | Gabriela Tomečková 29

ROZHOVOR

Správné nastavení vztahu učitelů a žáků je klíčem

ke skutečné proměně vzdělávání | Bc. Jiří Stárek 31

ÚK PdF MU Brno

135505-3894

